

**Komunikat ze 185. posiedzenia Komisji
Nadzoru Finansowego w dniu 18 czerwca 2013 r.**

1. W sto osiemdziesiątym piątym posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) wzięli udział:

- Pan Andrzej Jakubiak – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Wojciech Kwaśniak – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Lesław Gajek – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Witold Koziński – Wiceprezes Narodowego Banku Polskiego¹,
- Pan Ludwik Kotecki – Przedstawiciel Ministra Finansów²,
- Pan Jacek P. Męcina – Przedstawiciel Ministra Pracy i Polityki Społecznej³.

2. KNF jednogłośnie wydała skierowaną do banków **Rekomendację S** dotyczącą dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.

Rekomendowane przez KNF rozwiązania umożliwiają prowadzenie przez banki zrównoważonej działalności w obszarze kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach, przy zachowaniu niezbędnego poziomu bezpieczeństwa i jednoczesnym wzmocnieniu pozycji kredytobiorcy poprzez transparentne relacje z bankiem. Przyczynią się również do stworzenia solidnych fundamentów dla rozwoju rynku instrumentów dłużnych opartych o jednorodne portfele kredytów mieszkaniowych.

Do najistotniejszych zmian Rekomendacji S należy:

- przebudowanie Rekomendacji S w ślad za rozwiązaniami przyjętymi w Rekomendacji T,
- wyłączenie z zakresu Rekomendacji S ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości, które nie są zabezpieczone hipotecznie,
- dalsze ograniczenie kredytowania w walutach obcych – kredyty walutowe, indeksowane lub denominowane w walutach obcych powinny być produktem oferowanym wyłącznie klientom uzyskującym trwałe dochody w walucie kredytu, zapewniające regularną obsługę i spłatę kredytu; w przypadku klientów (lub gospodarstw domowych) uzyskujących dochód w kilku walutach bank powinien zapewnić zgodność waluty kredytu z walutą, w której kredytobiorca (lub gospodarstwo domowe) uzyskuje najwyższe dochody z przyjmowanych do kalkulacji zdolności kredytowej, a w przypadku pozostałych walut bank powinien założyć ich deprecjację o 20%,
- uelastycznienie podejścia w zakresie wskaźnika Dtl – wartość wskaźnika Dtl powinna być określona przez zarząd banku i ustalona w zatwierdzonej przez radę nadzorczą banku strategii zarządzania ryzykiem; w procesie oceny zdolności kredytowej klientów

¹ Pan W.Koziński nie brał udziału w omawianiu spraw opisanych w pkt 10 komunikatu.

² Pan L.Kotecki nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu spraw opisanych w pkt 3 i 5b komunikatu.

³ Pan J.Męcina nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu spraw opisanych w pkt 3, 5b, 10a–d komunikatu.

detalicznych, szczególną uwagę bank powinien zwracać na sytuacje, w których wskaźnik DtI przekracza 40% dla klientów o dochodach nieprzekraczających przeciętnego poziomu wynagrodzeń w danych regionie zamieszkania oraz 50% dla pozostałych klientów,

- zmiana podejścia w zakresie wskaźnika LtV:
  - wartość wskaźnika LtV powinna być określona przez zarząd banku i ustalona w zatwierdzonej przez radę nadzorczą banku strategii zarządzania ryzykiem,
  - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, wartość wskaźnika LtV w momencie udzielania kredytu nie powinna przekraczać poziomu 80% lub 90% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP, przy czym:
    - dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie powstałych w okresie do 31 grudnia 2014 r. wartość wskaźnika LtV nie powinna przekraczać poziomu 95%,
    - dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie powstałych w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wartość wskaźnika LtV nie powinna przekraczać poziomu 90%,
    - dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie powstałych w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wartość wskaźnika LtV nie powinna przekraczać poziomu:
      - 85% lub,
      - 90% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 85% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym, lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
  - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych wartość wskaźnika LtV w momencie udzielania kredytu nie powinna przekraczać poziomu 75% lub 80% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
- przyjęcie zasady proporcjonalności w odniesieniu do banków spółdzielczych zobowiązanych do działania w zrzeczeniu – rekomendacja określa, że zarząd banku zatwierdza maksymalne poziomy wskaźnika DtI, wskaźnika LtV, minimalne wymagania w zakresie wkładu własnego oraz zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych a następnie informuje radę nadzorczą i bank zrzeczający o przyjętych parametrach lub rozwiązaniach,
- zmiana podejścia w zakresie okresu kredytowania – bank powinien rekomendować klientom detalicznym okres spłaty zobowiązań nie dłuższy niż 25 lat; w przypadku podjęcia przez klienta decyzji o dłuższym okresie spłaty, bank nie powinien udzielić kredytu, którego okres spłaty przekraczałby 35 lat; jeśli przewidywany okres spłaty ekspozycji jest dłuższy niż 30 lat, bank powinien przyjmować w procesie oceny zdolności kredytowej okres spłaty ekspozycji wynoszący maksymalnie 30 lat; przy ustalaniu

długości okresu kredytowania klienta detalicznego, bank powinien uwzględnić zdolność kredytobiorcy do kreowania dochodów w całym okresie trwania umowy, zwracając szczególną uwagę na okres, w którym należy oczekiwać osiągnięcia przez kredytobiorcę wieku emerytalnego.

KNF oczekuje, że rekomendacja zostanie wprowadzona nie później niż do dnia 1 stycznia 2014 r., z wyjątkiem rekomendacji 6, 9.1, 12, 14.10, 15.8 i 20, w zakresie których rekomendacja powinna zostać wprowadzona nie później niż do dnia 1 lipca 2014 r.

Tekst Rekomendacji S zostanie opublikowany w najbliższych dniach, po zakończeniu prac redakcyjnych.

3. Komisja jednogłośnie zezwoliła na połączenie **Polskiego Banku Przedsiębiorczości SA** i **FM Banku SA** poprzez przeniesienie całego majątku FM Banku SA na Polski Bank Przedsiębiorczości SA.

4. KNF jednogłośnie zezwoliła na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej **instytucji płatniczej** przez:

- **Jax** sp. z o.o. z Wrocławia.

Zakres świadczonych usług płatniczych obejmuje usługę przekazu pieniężnego.

5. Komisja jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie:

- Pana **Romana Kaliskiego** na Członka Zarządu **Pracowniczego Towarzystwa Emerytalnego Nestle Polska SA**,
- Pana **Tomasza Maciejewskiego** na Prezesa Zarządu **Polskiego Banku Przedsiębiorczości SA**,
- Pana **Stefana Świątkowskiego** na Członka Zarządu **Polskiego Banku Przedsiębiorczości SA**.

6. KNF jednogłośnie nałożyła na **Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA** karę pieniężną w wysokości **50 tysięcy złotych** za niezawiadomienie w ustawowym terminie spółki publicznej Amika Wronki SA i KNF przez Noble Funds Fundusz Inwestycyjny Otwarty i Noble Fund 2DB Fundusz Inwestycyjny Zamknięty o zwiększeniu udziału w liczbie głosów w spółce publicznej Amika Wronki SA powyżej 5% w wyniku zarejestrowania obniżenia kapitału zakładowego polegającego na umorzeniu akcji spółki, zmniejszeniu udziału w liczbie głosów w spółce poniżej 5% w wyniku sprzedaży akcji oraz zwiększeniu udziału w liczbie głosów w spółce powyżej 5% w wyniku nabycia akcji we wrześniu 2010 r.

Komisja przypomina jak ważne z uwagi na zachodzenie zdarzeń niezależnych od akcjonariuszy np. zmian wysokości kapitału zakładowego spółek publicznych, jest dołożenie należytej staranności w bieżącym kontrolowaniu swojego stanu posiadania akcji i niezwłoczne zawiadamianie o zmianie udziału w ogólnej liczbie głosów w spółce.

7. Komisja jednogłośnie nałożyła na **Mostostal – Export SA** karę pieniężną w wysokości **200 tysięcy złotych** za niewykonanie obowiązków informacyjnych emitentów polegające na:

- podaniu w raporcie nr 1/2011 z dnia 21 stycznia 2011 r. niepełnej informacji poufnej o wydaniu wyroku zasądającego od spółki na rzecz m. st. Warszawy kary umownej wraz z odsetkami (w raporcie nie przekazano informacji dotyczącej odsetek i nadania wyrokowi klauzuli natychmiastowej wykonalności) oraz nieprzekazaniu informacji poufnej o wszczęciu przez komornika sądowego egzekucji na podstawie tego wyroku i zawiadomieniu o zajęciu aktywów spółki,
- nieprzekazaniu w terminie i w formie przewidzianej przepisami prawa informacji o wytoczeniu powództwa w sprawie unieważnienia uchwał walnego zgromadzenia spółki z dnia 30 czerwca 2011 r.,
- braku terminowego przekazania informacji o ustanowieniu zastawu rejestrowego i hipotek na aktywach znacznej wartości w październiku 2011 r.,
- nieprzekazaniu w terminie informacji poufnej o zawarciu we wrześniu 2012 r. ugody między spółką a byłymi członkami organów spółki i podmiotów od niej zależnych.

Ustalając wysokość kary, Komisja wzięła pod uwagę stratę wykazaną przez spółkę w sprawozdaniu finansowym za 2012 r. i za I kwartał 2013 r.

8. KNF jednogłośnie nałożyła na **Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń SA** karę pieniężną w wysokości **20 tysięcy złotych** za niewypłacenie w ustawowym terminie odszkodowań z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz niewywiązanie się w ustawowym terminie z obowiązku poinformowania osoby występującej z roszczeniem, że odszkodowanie jej nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu.

9. Komisja jednogłośnie zezwoliła na zmianę statutów:

- **Allianz Polska Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego,**
- **Nordea Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego,**
- **Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego,**
- **Pracowniczego Funduszu Emerytalnego „Słoneczna Jesień”,**
- **Pracowniczego Funduszu Emerytalnego Telekomunikacji Polskiej,**
- **Pracowniczego Towarzystwa Emerytalnego Unilever Polska SA,**
- **Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska SA.**

10. KNF zapoznała się z informacjami na temat:

- projektu **Wyplacalność II,**
- **pracowniczych programów emerytalnych** w 2012 r.,
- działalności inwestycyjnej **funduszy emerytalnych** w okresie od 31 marca 2010 r. do 29 marca 2013 r.,
- działalności **funduszy emerytalnych** w I kwartale 2013 r.,
- zakresu podmiotowego stosowania wytycznych **EBA** w sprawie **sprawozdawczości wynagrodzeń.**

11. Kolejne posiedzenia Komisji są zaplanowane na:

- 2 lipca 2013 r.
- 23 lipca 2013 r.
- 13 sierpnia 2013 r.
- 3 września 2013 r.
- 17 września 2013 r.
- 1 października 2013 r.